

1890'erne eller senere

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

Carl Jacobsen

FAKTA

Dokumenttype:
Note

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Omtalte steder:
Orvieto

Arkivplacering:
Carlsberg arkiv

DOKUMENTINDHOLD

CJs udkast til et interview "Om kunstens betydning i hjemmet".

TRANSSKRIFTION

De ønsker altsaa at jeg skal tale om "Kunstens Betydning for Hjemmet"

Ja dér kunne vi vel strax være enige i at den er meget stor.

Det vil sige: I vort Land betyder Kunsten i Hjemmene rigtignok endnu ikke stort, men den kunde og det er det som De og jeg ønske bringes til at betyde meget mere end den gjør.

Imedens vi Danske vist med nogen Rette kunne tale om vor aabne Sands for Skjønheden Poesien i Natur og Litteratur, en Sands som er bleven udviklet i mange Slægtled saa er hos os vort Øje for Form og Farver ikke (medfødt og) udviklet i samme Grad.

Det er i det Hele paafaldende som man hos lægger liden Vægt paa den ydre Form. "Esse non videri" er et fortræffeligt Valgsprog, som de fleste gode Danske med Glæde kunne gjøre til deres eget, men dette "non videri" er ikke godt for Skjønheden

og meget uheldigt for Kunsten som skal udvikles.

Kunsten er endnu ikke lyst i Kuld og Kjøen i samme Grad som Litteratur og Videnskab i den almindelige Dannelse.

Og dog er den det lettest tilgængelige Land i aandens Verden, og paa samme Tid som den giver Menneskene den meest intensive Følelse af Nydelse.

Den Tid det tager Dem at læse en Bog maa maales i Timer Dage eller Uger, men De vil i faa Minuter kunne faae et Overblik over de største Kunstværker.

Den som søger Nydelse kommer derfor mageligere til Tilfredsstillelsen af sin Lyst ved at fordybe sig i Kunstens elysæiske Marker end den som (møisommelig) flittigt maa arbeide sig igjennem de skrevne Værker.
[ombyttes med følgende afsnit]

See paa Laokoon, Domkirken i Orvieto den sixtinske Madonna eller hvad De nu

holder meest af og De vil faae Indtrykket af hele Kunstværket paa een Gang. Virkningen er øieblikkelig, men netop fordi al det Arbeide som Kunstneren i de lange Maaneder eller Aar har nedlagt i sit Værk virker umiddelbart og paa een Gang paa Dem føler De Virkningen kraftigt og Deres Nydelse har en Intensitet, som ikke føles hvor den er fordeelt over det længere Tidsrum, som det tager at læse en Bog.

Men heraf følger ogsaa at Mange, som ikke have Tid, Leilighed eller maaske Sands for Læsning, ville knne finde baade en Nydelse og et Dannelsesmiddel i Kunsten naar de blot ville søge det dér.

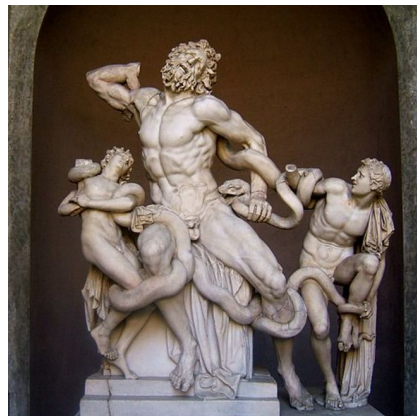
Kunsten kan saaledes langt mere end Bogen blive Fattigmands Eie baade til Glæde og til Udvikling.

Det er derfor en smuk Opgave at bidrage til dens Udbredelse selv til de tarveligste Hjem

OMTALTE VÆRKER

Den sixtinske Madonna

Laokoon

Domkirken i Orvieto

Carl Jacobsen
og Carlsberg.

C.M.

De ønsker altså at jeg skal tale om "Kun-
dens Betydning for Hjemmet".

Ja der kunne vi vel strax være enige i
at den er meget stor.
Det vil sige: I vort Land betyder Kunsten
i Hjemmet rigtig nok endnu ikke stort,
men den kunde - og det er det som De i sig
ønsker - ~~betyde meget mere~~ bringe til et betyde-
ligt mere end den gjør.

Således vi danske vist med nogen Hensyn
kunne tale om vor gamle Land for Boeren
i Natur og Litteratur, en Land som er
bleven udviklet i mange Hæftelser og er der
vort Gode
Land for Boeren og Boeren ikke (mest
af) udviklet i samme Grad.

Det er i det hele paafaldende som man her
vi lægger Liden Vægt paa den gamle Boer.

"En non vider" er et fortraffeligt
"Valgtryk", som de fleste gode Danske med
Gode kunne gjøre til deres eget, men dette
"non vider" er ikke godt for Hjemmet.

og meget skildret for Kunstner som
skal udvikles.

Kunstner er endda ikke lygt i Kilde og
Kjendelse i samme Grad som Litteratur og
Videnskab i den almindelige Samfund.

Of dog er den det lettest tilgængelige
Land i Andens Verden, og har samme Tid
som den giver Menneskene den mest inten-
sive Potte af Nydelse.

Den Tid det tager ^{den} et Parer en Dag mere end
i Timer Dage eller Uger, naar De vil i fælles Mø-
nster kunne faa et Overblik over de
største Kunstværker.

2 { Den som søger Nydelse kommer derfor mope-
lige Til Tilfredsstillende af sin Lygt
ved at fordybe sig i Kunstens elyske
Marken end den som ^{flittigt} (mismodigt) man
arbejder sig igennem de skrevne Værker.

1 { Se paa Laocoon, Dombirken i Caracalla
den siddende Madonna eller hvad De nu

holder mest af, og de vil gøre Indtrykket af
hede Kunst-øret for en Gang. Virkningen
er indlysende, men netop fordi al det sk-
tende som Kunstere i de lange Maaned alle
der kan nedlægge i sit Værk under umiddel-
bart og for en Gang for den føle, de Virk-
ningen kraftigt, og deres Udvikling har en In-
teresseret, som ikke føler hvor den er fordelt
for over det lange Tidrum, som det Tager at
lære en Bog.

Men heraf følger ogsaa et Mangel, som ikke
den Tid, Leilighed eller nævnte Læse for
Læsning, ville kunne finde Gavn og Nytte
i et Dannelsesmiddel i Kunst som de
Hvad vilde sige det her.

Kunsten kan saaledes langt mere end Nogen
blive Pædagogisk for Gavn til Glæde og Læ-
Udvikling.

Det er derfor en smikkelig Oppgave at bidrage til
den Udvikling selv til de Tarevlygte Nye.